
Razvoj turizma na podeželju na Poljskem

Author(s): Marko KOŠČAK

Source: *Urbani Izziv*, No. 23/25, MESTO - BIVANJE IN STANOVANJE (november 1993), pp. 102-103

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44164425>

Accessed: 21-02-2025 19:18 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

JSTOR

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

Ķolikor nam je poznano, trenutno takšna primerna mednarodna klasifikacija ne obstaja:

- Evropska klasifikacija ekonomskih dejavnosti NACE Rev. 1 (Nomenclature Generale des Activites economiques dans les Communautes Europeennes) je bila uvedena v Evropi v začetku leta 1993. Le-ta ne more biti neposredno uporabljena za klasifikacijo uporabe nepremičnin, ker ne klasificira vse vrste uporabe zemljišč/zgradb (npr. stanovanj, komunalne infrastrukture). Klasifikacijo NACE je razvil Eurostat - Evropski statistični urad. Trenutno Eurostat nima konkretnih načrtov za pripravo klasifikacije uporabe nepremičnin.
- Priročnik o standardnem kodiranju rabe prostora (Standard Land Use Coding Manual) je razvila Zvezna administracija za avtoceste ZDA (Federal Highway Administration - US Department of Transportation) leta 1965. Pozneje je ta priročnik kot standard sprejelo Mednarodno združenje ocenjevalcev nepremičnin (International Association of Assessing Officers). Trenutno je v fazi spreminjanja in dopolnjevanja posebej glede na možnosti GIS tehnologije.
- Standardno statistično klasifikacijo uporabe prostora ECE (ECE Standard Statistical Classification of Land Use) je sprejela Konferenca evropskih statistikov (Conference of European Statisticians - United Nations Economic and Social Council, Statistical Commission and Economic Commission for Europe) leta 1989. Ta v splošnem kategorizira le zemljišča, večja od 5000 m², in ne klasificira podrobno posameznih zgradb oz. njihovih delov.

4. Primer ekspertnega sistema avtomatskega učenja UEXPERT 6.1

Na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije smo razvili več prototipov ekspertnih sistemov za področje planiranja in upravljanja s prostorom.

Med drugim je bil razvit tudi preprost študijski ekspertni sistem UEXPERT 6.1 za vrednotenje lokacije.

Namen ekspertnega sistema UEXPERT 6.1 je vrednotenje nezazidanih stavbnih parcel (ne večje kot 1000 m²) za gradnjo enodružinske hiše. Uporabljen je bil algoritem za avtomatsko učenje ID3 (Quinlan J. R.). Izhodno drevo testnega primera (gl. priloženo shemo) je avtomatično generirano na osnovi zelo majhnega vzorca (38 primerov), opisanega z osmimi pokazatelji in dodanimi subjektivno določenimi vrednostimi (od 1 kot zelo slabo do 5 kot odlično).

Franc J. Zakrajšek, dipl. mat.

Literatura

- Borst, R. A., Artificial Neural Networks: The Next Modeling/Calibration Technology for the Assessment Community, Property Tax Journal 10-1, March 1991, Chicago.
- Dillinger, W., Urban Property Tax Reform, Guidelines and Recommendations, 1991.
- Eckert, J. K. (ur.), Property Appraisal and Assessment Administration, The International Association of Assessing Officers, Chicago 1990.
- Eckert, J. K., Kalinina, N., Market Monitoring and Valuation in Economies with Scarce Sales Data: The Case of Poland and Russia, Second International Conference on Local Taxation, 24.-28. 5., Budapest 1993.
- Esteve, M. A., Expert System Development in Spain, International Conference on Property Taxation and Its Interaction with Land Policy, 22.-28. 9., Cambridge, USA, 1991.
- Jensen, D. L., Expert Systems for Valuation - USA, International Conference on Property Taxation and Its Interaction with Land Policy, 22. - 28. 9., Cambridge, USA, 1991.
- Lam, A. H. S., Integrating GIS and Property Valuation Systems, 14th Urban Data Management Symposium, 29.-31. 5., Odense, Denmark, 1991.
- Muller, A., Computer Valuation of Real Property for Tax Purposes, Coordinated Information Systems (CIS), the Danish Concept, 14th Urban Data Management Symposium, 29.-31. 5., Odense, Denmark, 1991.
- Muller, A., New Property Tax in Czechoslovakia, International Conference on Property Taxation and Its Interaction with Land Policy, 22.-28. 9., Cambridge, USA, 1991.
- Zakrajšek, F. J., Site Value Tax in Ljubljana City, Second International Conference on Local Taxation, 24.-28. 5., Budapest 1993.

Marko KOŠČAK

Razvoj turizma na podeželju na Poljskem

Od 10. do 16. maja letos sem se na vabilo direktorja programa PHARE za razvoj turizma na Poljskem, prof. Anthonya S. Travisa, udeležil enotedenske delavnice z naslovom Razvoj turizma na podeželju na Poljskem. Ta je imela naslednje cilje:

- identificirati probleme, ki vplivajo na prihodnji razvoj turizma na podeželju in turizma na Poljskem nasploh,
- predstaviti izkušnje pri razvoju na tem področju iz Velike Britanije, Slovenije in od drugod,
- svetovati in usmeriti dejavnosti na področja, ki lahko zadovoljijo potrebe pri razvoju na Poljskem.

V tem kratkem poročilu želim kar najkrajše predstaviti delo in mojo vlogo pri tem.

Poljska je prav gotovo dežela, ki jo pri nas poznamo predvsem kot zimsko turistično destinacijo. Zakopane in ostala zimska središča so v preteklosti gostila prenekaterega slovenskega gosta. Manj pa je znana Poljska kot dežela poletnega turizma, pa naj gre za ponudbo v urbanih mestih, kot so Varšava, Krakov ali Lublin, do tega, kar ponuja podeželje in kar imenujejo na Poljskem "agriturizem".

V zadnjem času je Evropska skupnost Poljski namenila veliko pozornosti, kar istočasno pomeni tudi veliko pomoči. Tako na Poljskem trenutno dela veliko mednarodnih strokovnjakov s področja turizma. Med njimi lahko omenimo francosko-poljsko bilateralno sodelovanje, ki se odvija preko združenja Gites de France in ima namen pospešiti razvoj turizma na podeželju. Prav tako pa je na Poljskem v teku program PHARE za celovit razvoj poljskega turizma, ki ga financira Evropska

skupnost. Namen tega programa je revitalizacija turizma na Poljskem, in sicer od priprave ustreznih zakonskih aktov in razvojnih usmeritev do razvoja posameznih produktov ter njihovega marketinga in promocije.

Kakor je bilo na začetku omenjeno, je koordinator tega programa prof. Anthony Travis iz Anglije, ki je znan tudi vsem tistim, ki se strokovno ukvarjajo z razvojem slovenskega turizma. Prav dejstvo, da je prof. Travis poznavalec naših razmer (bil je na nekaj posvetih in delovnih srečanjih v zadnjem letu v Sloveniji), in dosedanje sodelovanje z njim je bilo razlog za povabilo programa PHARE na enotedensko posvetovanje o možnostih razvoja turizma na podeželju na Poljskem. Tako kot pri nas so tudi tam pri tem na začetku, tako da je bila izmenjava izkušenj zelo dobrodošla. Poleg avtorja tega poročila se je delovnega srečanja udeležil tudi g. dr. Richard Denman, strokovnjak s področja razvoja turizma na podeželju, iz Anglije. Dr. Denman je sodelavec različnih organizacij in teles, ki se v Angliji ukvarjajo s to problematiko. Seveda so bili prisotni tudi vsi tisti, ki se kakor koli ukvarjajo z razvojem tega področja na Poljskem.

Moja naloga je bila predstaviti način dela in dejavnosti, ki se izvajajo v Sloveniji na področju urejanja podeželja, predvsem pa tiste dejavnosti, ki jih v okviru Celostnega urejanja podeželja in obnove vasi izvaja Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo Republike Slovenije pod vodstvom Centra za razvoj podeželja in obnovo vasi. V tem sklopu sta bila predstavljena način in metodologija dela na konkretnem primeru, in sicer projekt CRPOV iz občine Trebnje - Knežja vas z Malo vasjo. Mimogrede: na osnovi predstavitve, ki jo je imel g. Denman o razmerah in načinu dela pri razvoju podeželja v Angliji in s tem tudi turizma na podeželju, lahko z gotovostjo rečemo, da je slovenski pristop zelo podoben in da se tudi v Sloveniji sicer počasi, a zagotovo bližamo stanju, ki so ga v razvitih državah že dosegli.

Kaj lahko rečemo o poljskem turizmu na podeželju oz. "agriturizmu",

kakor ga imenujejo oni? Predvsem to, da je velik problem nerazumevanje in neorganiziranost pri enotnem pristopu k problemu na nacionalni in ministrski ravni. Pri tem imamo v mislih predvsem neorganiziran in nekoordiniran pristop pri reševanju problemov, tako da se nekatere dejavnosti podvajajo, nekaterih, ki bi bile nujne, pa praktično ni. Tako je bilo vse do sedaj, ko je vlogo nosilca tega razvoja prevzelo ministrstvo za kmetijstvo, skupaj z ministrstvom za šport in turizem. Zasluga za te prve skupne nastope in sodelovanje različnih ministrstev gre prav gotovo koordinatorjem programa PHARE, ki jim je uspelo prepričati odgovorne o potrebi takega delovanja. Tako so bili na dveh delovnih posvetovanjih v Varšavi in Elblagu na severu Poljske zbrani vsi predstavniki vladnih služb in vodstev (vojvodstva so administrativne enote med državno in lokalno ravni in jih je trenutno 49). Posvetovanja so bila organizirana prav z namenom, da spodbudijo zanimanje med tistimi odgovornimi, ki naj bi kasneje prevzeli pobudo in odgovornost pri razvoju tega področja.

Prav gotovo so potenciali, ki jih nudi naravno okolje, predvsem na severu Poljske taki, da omogočajo razvoj "agriturizma". Okolje je dokaj kvalitetno ohranjeno, saj tu ni bilo večje industrije, ki bi povzročala probleme z onesnaževanjem. Prav gotovo pa manjka celostni vtis, ki ga turist dobi ob obisku. Gre za dejstvo, da so predvsem sanitarije na bencinskih črpalkah slabo urejene, prav tako tudi na tistih kmetijah, ki že nudijo usluge morebitnim obiskovalcem in smo jih imeli priložnost obiskati. Prav tako je dokaj problematična urejenost okolice domačij, dostop do njih, skratka celotna infrastruktura je na dokaj nizki ravni. Nasprotno od tega pa je ponudba tradicionalne hrane in pijače, prijaznost ljudi in notranja opremljenost objektov zelo kvalitetna. Prav tako področje Elblaga, ki smo ga imeli priložnost obiskati, nudi obilo možnosti za različne dejavnosti, kot so konjeniški šport, lov, ribolov, kolesarjenje, vsi vodni športi in ostalo. Poudariti pa je treba, da je veliko število objektov naravne in kulturne dediščine v zelo slabem stanju, kar bo zahtevalo ve-

like naložbe v prihodnje za njihovo revitalizacijo in vključitev v turistično ponudbo.

Vseskozi je bila prisotna misel in ugotovitev, da bo potrebno še veliko naporov za resnično ureditev vseh segmentov turizma na podeželju na Poljskem. Prva in osnovna naloga bo delo z ljudmi, njihovo izobraževanje, izmenjava izkušenj med tistimi, ki delajo na Poljskem, in tudi zunanjimi strokovnjaki. Vsega tega v okviru programa PHARE enostavno ne bo mogoče uresničiti, prav gotovo pa bodo vse dejavnosti, ki jih ta program izvaja, omogočile hitrejši in kvalitetnejši razvoj turizma na Poljskem.

Naj končamo to kratko poročilo s to ugotovitvijo, predvsem pa tudi z željo, da bi se tudi v Sloveniji še bolj organizirano in z večjo zavzetostjo lotili vseh problemov, ki so povezani z razvojem turizma pri nas.

Mag. Marko Koščak, dipl. inž., Zavod za urbanistično načrtovanje Trebnje

Vladimir MUŠIČ Dušan Ogrin: Vrtna umetnost sveta

Ugledna angleška založba Pudon je v sodelovanju z EWO ("East West Operation, d. o. o.") iz Ljubljane ali narobe, slednja je pod vodstvom daljnovidnega in prodornega Slavka Pregla v sodelovanju s prvo, izdala zares monumentalno delo, ki nosi podnaslov Pregled svetovne dediščine. Knjiga velikega formata ima 400 strani, 589 ilustracij, od tega 386 barvnih, ki predstavljajo dovršene fotografije avtorja samega. Tudi oblikovanje knjige je avtorjevo delo.

Na ovitku med drugim preberemo, da je namen knjige predstaviti svetovno dediščino vrtna umetnosti v